

ПРОЕКТУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ МАРШРУТУ ПОКУПЦЯ В МАГАЗИНІ

Нарушинська О.О., Сподарик В.Р.

Національний університет «Львівська політехніка», аспіранти

I. Постановка проблеми

Задачі знаходження оптимального шляху є актуальними сьогодні: ми шукаємо як найшвидше дістатися з пункту А в пункт Б [1,2], системи автопілотів визначають оптимальний шлях для поїздок чи польотів, логістичні системи вирішують задачі мінімізації витрат під час перевезень між декількома пунктами і т.д. Розв'язок цієї задачі є необхідним і для покупців у великих магазинах, де вони можуть витратити чимало часу для пошуку бажаних товарів. Отож автоматизація процесу знаходження оптимального маршруту покупця є актуальним завданням.

II. Мета роботи

Спроекувати систему побудови оптимального маршруту для покупця на карті магазину. Маршрут повинен проходити через усі місцезрешташування товарів, що вказав покупець.

III. Опис алгоритму.

Для знаходження оптимального шляху покупця використовуються алгоритм найближчого сусіда для задачі комівояжера [1] та евристичний алгоритм A^* для знаходження мінімальної відстані між двома пунктами [3,4]. На рисунку 1 представлена блок-схема розробленого комбінованого алгоритму математичної моделі розв'язання даної задачі.

На вхід подається множина вершин $V(V=V_{i1}+V_{i2}+\dots+V_{in}$, де V_i – множина вершин, що відповідають за розміщення i -го товару в магазині, а n – кількість товарів в списку покупця), множина V_k , яка містить вершини кас, та вершина входу P_e . Також початковими даними є множина вершин V_o , що є перешкодами(стіни та стеліжі).

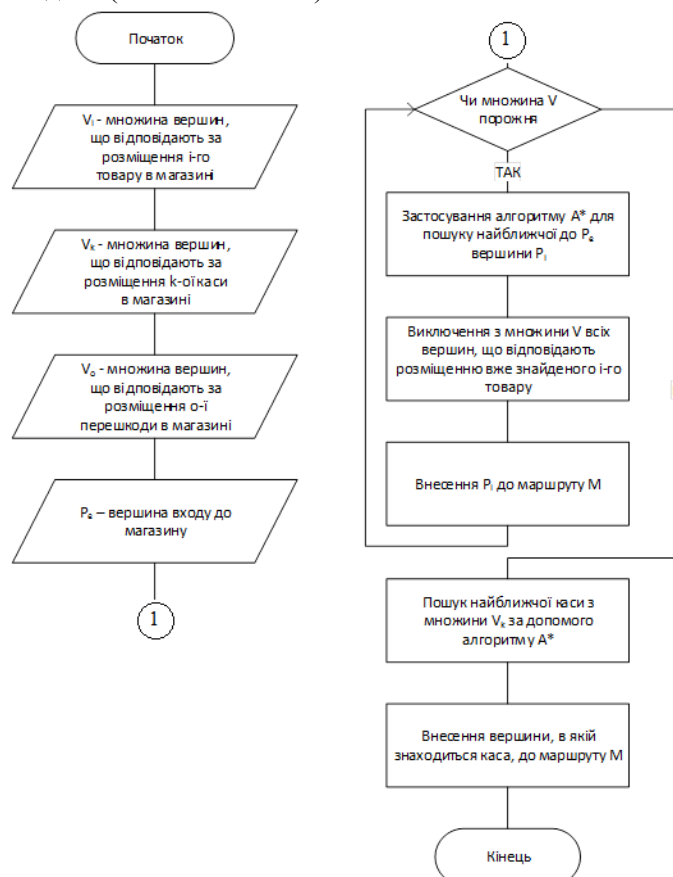

Рисунок 1. Блок-схема алгоритму пошуку оптимального маршруту покупця

Побудова маршруту починається з точки входу в магазин та проходить через всі вибрані користувачем товари і закінчується касою тоді, коли всі вершини матриці суміжності відвідані. Оптимальним маршрутом є рекомендований маршрут, що оптимізується за критерієм довжини шляху.

Оскільки V — множина вершин в графі, використана евристична функція - монотонна, а список відомих вершин реалізований як бінарна купа, список досліджених - як масив, то складність такого алгоритму $O(V \log V)$ [5].

IV. Реалізація моделі в інформаційній системі

Розроблена інформаційна система призначена для побудови рекомендованого шляху користувача. Діаграму прецедентів, що на якій зображено функціонал та поведінку системи можна бачити на рисунку 2, а діаграму діяльності системи на рисунку 3.

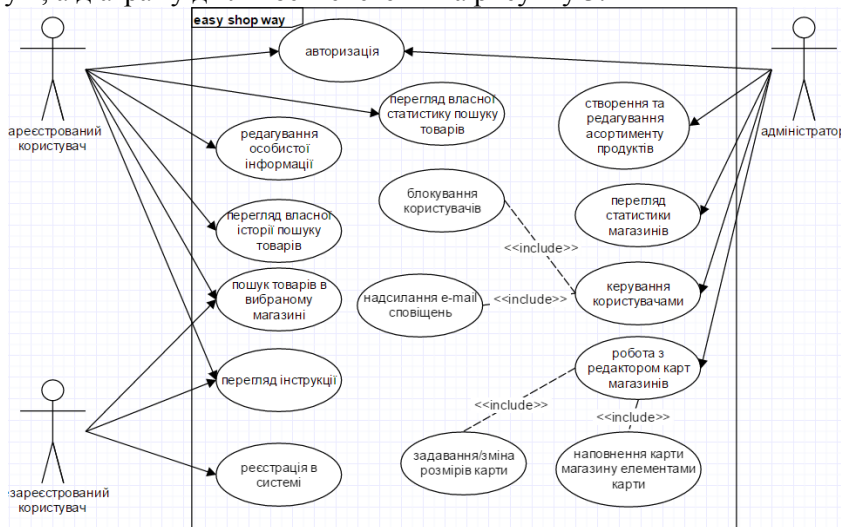

Рисунок 2. Діаграма прецедентів системи

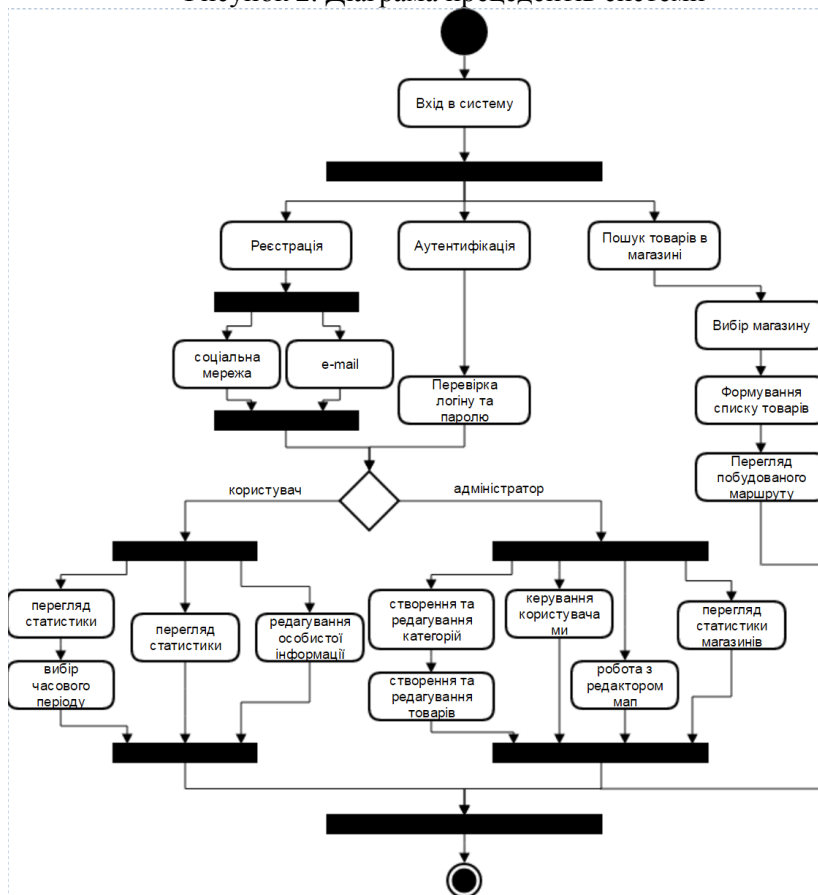

Рисунок 3. Діаграма діяльності системи.

На діаграмі прецедентів можна бачити, що в системи є 3 актори: зареєстрований та незареєстрований користувач та адміністратор.

На діаграмі діяльності можна побачити дії, доступні кожному з користувачів системи..

V. Аналіз отриманих результатів

Розроблено інформаційну систему, яка реалізує модель на базі модифікованого алгоритму A* та наведено результати роботи на рисунку 4-5. На головній сторінці сайту користувач може бачити в правому верхньому куті кнопки “Вхід” та ”Реєстрація”, а також можливість змінити мову веб-сайту на свій вибір – на українську або англійську. В центральній частині сайту написана підказка про користування сайтом, а саме: користувач може одразу перейти до пошуку потрібних йому товарів, або переглянути інструкцію користування сайтом. Користувацька інструкція є зрозумілою та поданою у вигляді трьох слайдів, які демонструють роботу сайту по пошуку товарів в магазині.

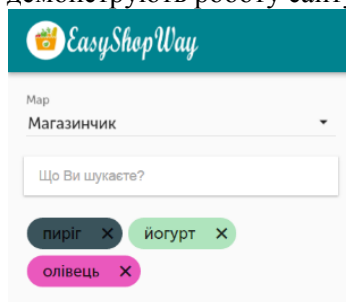

Рисунок 4. Внесення продуктів до списку покупок

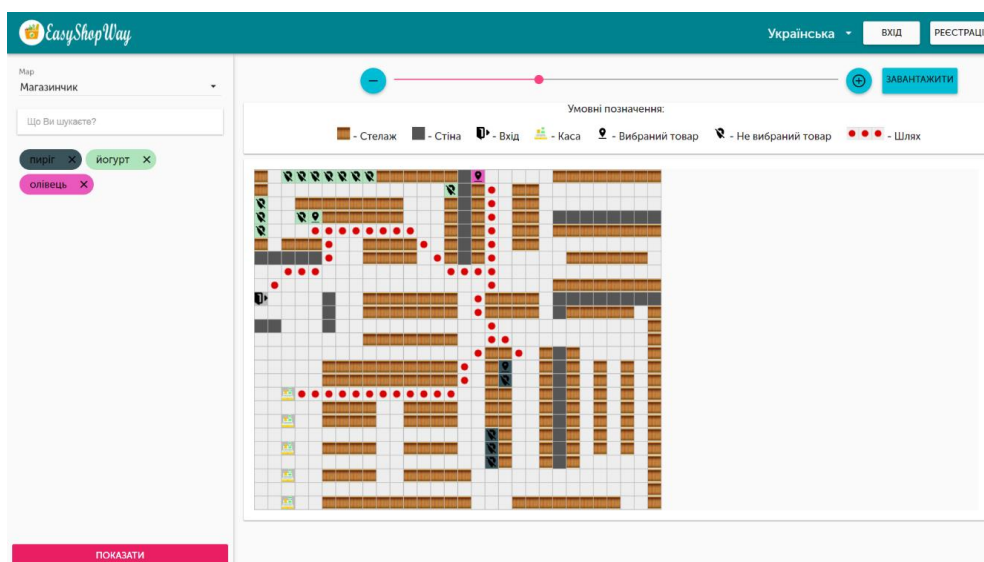

Рисунок 5. Маршрут прокладений між вибраними продуктами

Висновок

У роботі продемонстровано ефективність застосування методів машинного навчання для пошуку оптимального шляху покупця в магазині. Розроблено математичну модель системи, програмна реалізація якої забезпечує коректну роботу інформаційної системи без помітної затримки в реальному часі та надає користувачам системи рекомендований оптимізований маршрут.

Список використаних джерел

1. Feillet, D., Dejax, P., Gendreau, M. "Traveling salesman problems with profits" *Transportation Science*, 2015. - 39(2), 188–205
2. Tashkent Automobile and Road Construction Institute "OPTIMIZATION OF FREIGHT TRAFFIC FLOW ON THE AUTOMOBILE TRANSPORT" *Wschodnioeuropejskie czasopismo naukowe*, 2016.- 8, 63-65
3. V. M. Teslyuk, R. Z. Kryvyi, T. M. Teslyuk and A. Tariq Ali, "Development of subsystems for solving optimization problems with the help of genetic algorithms," 2009 10th International Conference - The Experience of Designing and Application of CAD Systems in Microelectronics, Lviv-Polyana, 2009, pp. 364-364
4. Qingji GAO, Ongsheng YU Y, Dandan HU "Feasible path search and optimization Based on an improved A * algorithm" *China Civil Aviation College Journal*, vol. 23, no. 4, pp. 42-44, 2007
5. Hai-yong Wang, Tian-mu Qin, Jia-qi Liu, Zhi-feng Li, Jian-hua Li "Parallel pipeline algorithm of real time star map preprocessing" *Selected Papers of the Chinese Society for Optical Engineering Conferences held October and November 2016*, 1025545 (March 8, 2017)